

Ýarty petir hakynda ballada

Category: Goşgular, Kitapcy

написано kitapcy | 21 января, 2025

Ýarty petir hakynda ballada ÝARTY PETIR HAKDA BALLADA

Ol urşa gidende urujyk gazyp,
Bir gysym arpany
Bäş sany körpäniň
Agzyndan kesip,
Gömüpdir dulda...

Gazaply säherde, gazaply ýylda
Diýipdir gelnine:
«Haýyşym, pendimi ýürege bekle, –
Künjaradyr mäše galsa-da günüň,
Ýa galsa jöwene,
saruna,
dara,
Galaýanda hatda bir gataňňura,
Ezizim, sargydym, wesýetim hakla:
Ýeňşe çen zat diýmän şujagaz ura,
Ýeňşe çen üstüni açdyrman sakla!
Garalyp gitse-de eldegirmeniň,
Şu dänä, şu arpa el degirmenin!»

«Arkaýyn bol!» – diýip, galypdyr gelin,
Şol pendi mukaddes sanypdyr gelin.

...0k-däriniň ysy tutup jahany,
Urşa bir ýyl boldy diýlen mahaly,
Ýalñyz hossarynyň – söwer ýarynyň
Öldi habarynu alypdyr gelin...

Şonda ýetim galan ýaly däneler
Ýatypdyr gyslyşyp biri-birine,
Hem tisginsip misli janly synalar
Üstündäki aç çagalaň zaryna,

Diýipmişler jany ýanyp özüne:
«Başşak böküp degirmeniň gözüne,
Tiziräk kül bolsak şolaň şanyna!»

Ýöne...

Açlygyndan çişiп ýykylan çagam
Ulujasy gözmonjuk deý baş çagaň,
Şol gahat günlerem garyp enäniň
Uryny gazmaga bogny ysmady,
Ýekejesem ellenmedi dänäniň,
Başgarajyk boldy olaň kysmaty...

Ýeňiş günü gümmürdedi degirmen,
Toplaryň sesine meňzedi sesi! –
Iň soňky däri deý goşawuç arpa
Üweldi,
elendi harpyk-iňnesi.

Galtaşan barmagy ýakyp-tendirip,
Orta düşdi ketgen ýaly kendirik.
Misli ýadygärlik – million pida,
Misli jogap – müň bir sessiz sowala, –
Duzdur suwy garylyp juda,
Hamyr ýuguryldy – birje zuwala!

Çata açan tamdyryň syrylyp kerebi,
Göge gösterildi ýandagyň ýalny.
Salýut deý ýarylyp uçgun kelebi,
Gyzaryp derledi enäniň alny:
Ýaşasyn ot-ýalny bu tamdyrtowyň
Hem-de hereketi gara kesewiň!..

Tutuş oba (görünň munuň geňdigin!)
Tamdyryň daşynda ýaý berip otyr.
Gelin bilin guşap, geýdi ýeňligin,
Ine-de tamdyrdan Gün deý ýalbyrap,
Çykdy tep-tegelek ýekeje petir!

Paýlandy şol bada petiriň ýary

Ýetimlere – aşyk ýaljak gyňakdan,
Beýleki ýarysy gyzgynjak nany
Elden ele geçdi, sylynyp alna,
Ýöne...
Döwülmeli ötmänsoñ hiç damakdan...

Dilleşen deý dymşyp, turdy hemmeler, –
Heý, şu pursat bir zat diýip bolaromy?!
Ýarty petir geldi ýene aýlanyp, –
Heý-de nesibesin fronta gideniň
Bokurdakdan öträp – iýip bolaromy?!

..Göýä nesillere baky bir perman, –
Otuz dört ýyl bäri dur şol arpa nan...
Polatdan, jöwherden gaýym ol indi,
0ňa ýazylypdyr atalaň pendi.
Ol geçen uruşda dünýä saçylan
Gülläniň-gurşunyň baryndan agyr.
Ýugurypdyr ony gözýaşy bilen
Bir gelin däl, ýüz däl, müň garabagyr!

Otuz dört ýyl bäri ýeke çaga-da
Gätmändir, «bozmandyr onuň gaýmagyn»...
Men şol nany alna syldym arada
Öýlerinde dostum Ýarly Baýramyň.*

1979 ý.

Ýarly Baýram * – hudožnik.

Annaberdi AGABAÝEW. Goşgular